

NOTAT

OPPDRAAG	Gjennomseiling Herøy-Ulstein til Ålesund	DOKUMENTKODE	10226196-01-PLAN-NOT-001
EMNE	Planinitiativ	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAAGSGIVER	Kystverket	OPPDRAAGSLEDER	Sevrin Gjerde
KONTAKTPERSON	Catherine Taylor Grebstad	SAKSBEHANDLER	Ingvill H. Eikelund
GNR/BNR		ANSVARLIG ENHET	10234031 Areal og Landskap Midt

Planinitiativ – reguleringsplaner gjennomseiling for Herøy og Ulstein kommune.

Planinitiativet er utarbeidet med utgangspunkt i Forskrift om behandling av forslag til detaljregulering etter Plan- og bygningsloven § 1. Plankonsulent Multiconsult tar på vegne av forslagsstiller Kystverket initiativ til nødvendige detaljreguleringer langs farleden, fra Røyrasundet i sør til Ålesund i nord, for å utbedre denne viktige ferdselsåren. Deler av tiltaket er prioritert i nasjonal transport plan 2022-2033, se omtale av korridor 4. Reguleringsplanene er tenkt utført med hjemmel i plan- og bygningsloven §§ 3-7.

1 Generellt

1.1 Formålet med planarbeidet

Utbedringen av farleden inkluderer en kombinasjon av nye sjømerker og utdypning av enkelte områder i farleden som er grunne. Massene fra utbedringen er planlagt lagt i deponi. Oppstartsmøter kan avklare om det er hensiktsmessig å bruke nærliggende deponi langs kystlinjen, eller om det skal benyttes deponi i sjø, nær utdypingsområdene.

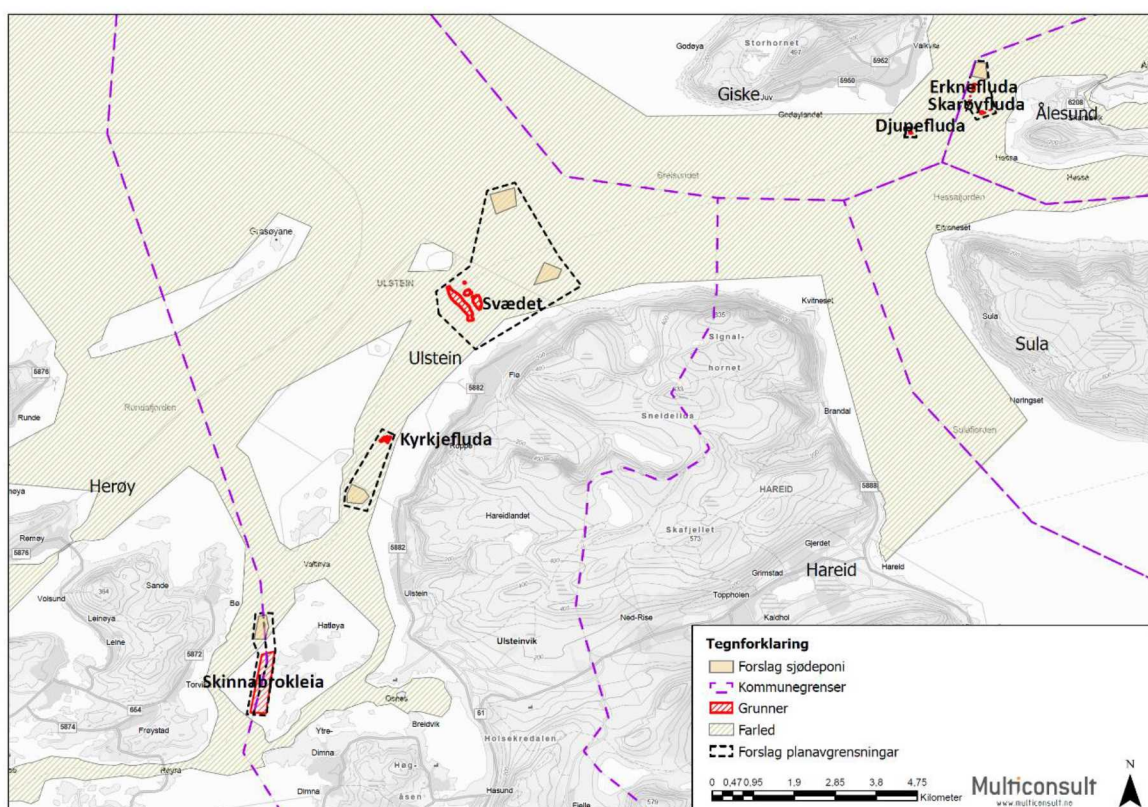
1.2 Planområdene, planlagte tiltak langs hele strekningen

Strekningen er definert fra Røyrasundet i Herøy kommune til passering av Ålesund. Her er det identifisert fem ulike tiltaksområder som det er hensiktsmessig å regulere i detaljplaner. I tillegg er det identifisert en rekke merketiltak som ikke reguleres.

Sted	Kommune	Tiltak	Areal(daa)	Kommentar
Skinnabrokleia	Herøy og Ulstein	Utdyping/ Merking / Sjødeponi	500	2 planer. Plankart for hver av kommunene. Lik planbeskrivelse og like bestemmelser
Svædet	Ulstein	Utdyping / Merking Sjødeponi	6600	Verneområde

	xx.06.21	Planinitiativ Reguleringsplaner gjennomseiling Herøy-Ulsten til Ålesund	Sevrin Gjerde	Bård Øyvind Solberg	
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

Kyrkjefluda	Ulstein	Utdjuping / Merking Sjødeponi	950	Verneområde
Djupefluda	Giske	Utdjupning	60	
Erknefluda og Skarvøyfluda	Ålesund	Utdjupning/ Sjødeponi	650	

Figur 1. Planområdenes beliggenhet langs Farleden.

Forslag til planområder er vist i kartet over. Kart over forslag til planområder er vedlagt. Under vises hva som er tenkt utført innenfor de enkelte planområdene.

1.3 Kystverkets mål og visjon

Det overordnede målet for den nasjonale transportpolitikken er et transportsystem som er sikkert, fremmer verdiskaping og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet.

Målet for statlig beredskap mot akutt forurensning er å forhindre og begrense miljøskade ved akutt forurensning i norske havområder eller på norsk territorium.

Kystverket har fire hovedmål som støtter opp om de nasjonale målene:

1. Fremkommelighet: Bedre framkommelighet for personer og gods i hele landet.

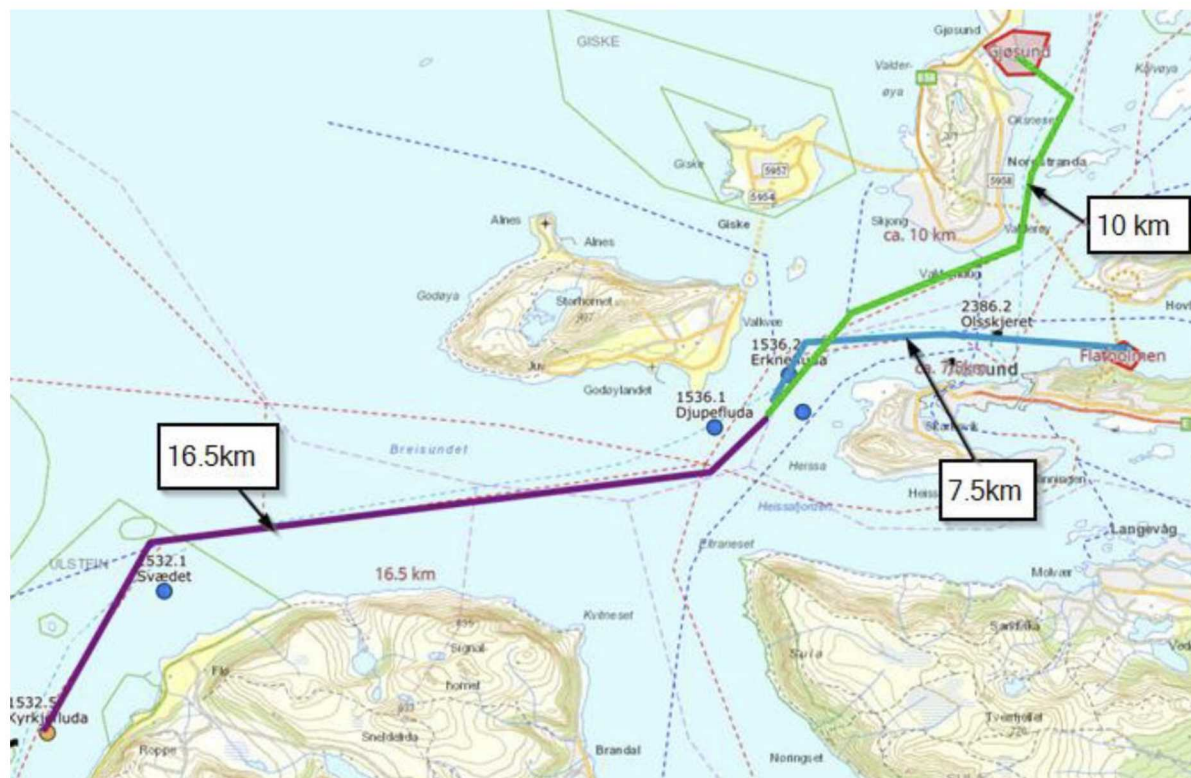
2. Transportsikkerhet: Redusere transportulykkene i tråd med nullvisjonen.

3. Klima og miljø: Redusere klimagassutslippene i tråd med en omstilling mot et lavutslippssamfunn og redusere andre negative miljøkonsekvenser.

4. Beredskap mot akutt forurensning: Forhindre og begrense miljøskade ved akutt forurensning, eller fare for akutt forurensning.

Dette planinitiativet foreslår reguleringsplaner som legger til rette viktige tiltak i nasjonal transportplan for 2022-2033. Strekingen fra Røyrasundet til Svædet er et prioritert tiltak i den såkalte «korridor 4».

1.4 Sjødeponi og landdeponi

Figur 2. Ulike avstander til landdeponi.

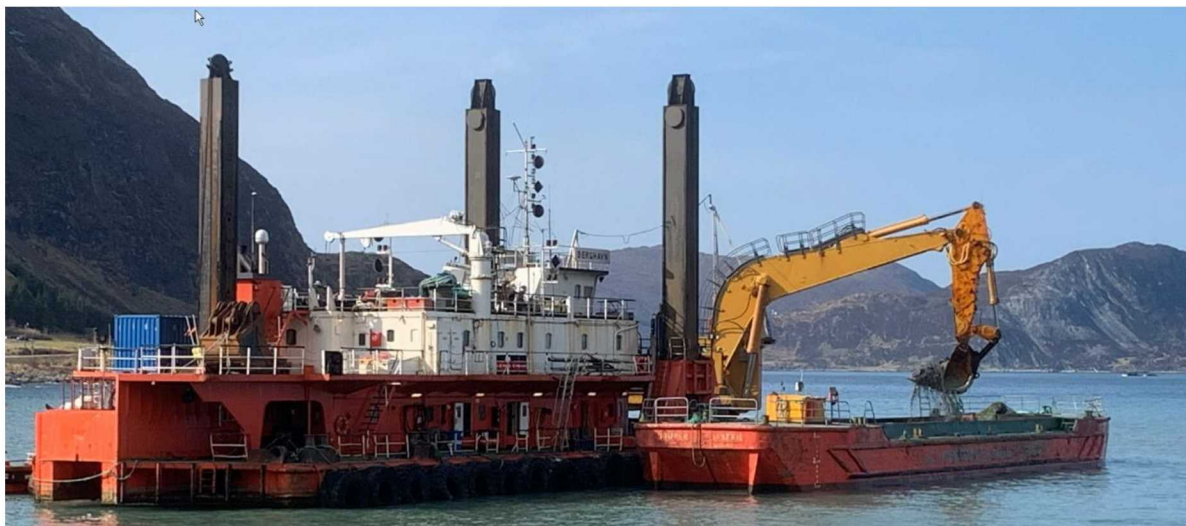
Etter at masser fra havbunnen er fjernet må disse legges et annet sted. Et sjødeponi som ligger nært lokasjonen for utdyping vil føre til en langt mindre ressursbruk for de enkelte tiltakene. Både arbeidstimer, drivstofforbruk og CO₂ utslipp vil bli drastisk redusert ved en kort avstand fra utdypingsområde til deponi. På den andre siden kan sjødeponi føre til skade på livet i sjøen og endring av bunnforhold som kan forstyrre livet der. Dette vil avhenge av dybde og hvilken type sjøbunn det er snakk om. Det er også fordelaktig at det er like bunnforhold der utdypingen foregår og på sjødeponiet. Det siste forholdet som kan vurderes er hvorvidt masser fra utdyping trengs til samfunnsnyttige formål langs kysten på land. Sammenstilling av forhold som må vurderes:

Fordeler med sjødeponi	Fordeler med landdeponi
Tiltak vil få langt lavere timeforbruk, og tiltaksperiodene vil være kortere.	Mindre påvirkning på natur og dyreliv i sjø
Høyere sikkerhet mot ulykker i anleggsgjennomføring	Mindre endring av bunnforhold
Lavere CO ₂ utslipp på grunn av mindre drivstoff forbruk	Masser tilgjengelig for samfunnsformål på land.

Lavere kostnader	
------------------	--

Verdisetting og vurdering av forholdene over vil avhenge i stor grad av hvilke plasseringer som er mulige for både landdeponi og sjødeponi. I planarbeidet er det viktig å sikre fleksibilitet og sikkerhet for at tiltakene kan gjennomføres. Oppdragsgiver og plankonsulent vil derfor regulere inn ulike alternativ for deponi, både sjødeponi og landdeponi der det er mulig. Dette vil sikre gjennomførbarhet, også dersom uforutsette hendelser eller forutsetninger dukker opp.

1.5 Beskrivelse av hvordan tiltakene tenkes gjennomført

Figur 3. Mudringsfartøy med grabbe og split lekter. Foto: Ole Bjørn Molnes, Gjerdsвика 3 april 2019

Grabbmudring (mekanisk mudring) på split lekter, ved utdyping i berg brukes det sprengning og opphenting ved grabb. Der det er lite løssmassedekning vurderes det som hensiktsmessig å gå direkte til forsiktig sprengning. Sprengningsarbeid må følge NS 8141-2001 og sprengningsplan må planlegges i detalj for å unngå skade på dyreliv og omgivelser. Det tas inn erfaring fra lignende operasjoner der det er mulig.

I berg kan skråningene utføres vertikale. Der hvor det er påtruffet løsmasser vil mudringskråninger over tid jevnes ut ned til helning 1:3-1:4 eller slakere grunnet havstrømmer. Det må dermed påberegnes mudring i løsmasser utenfor avgrensninglinjene de steder hvor grunner tilstøter avgrensningene.

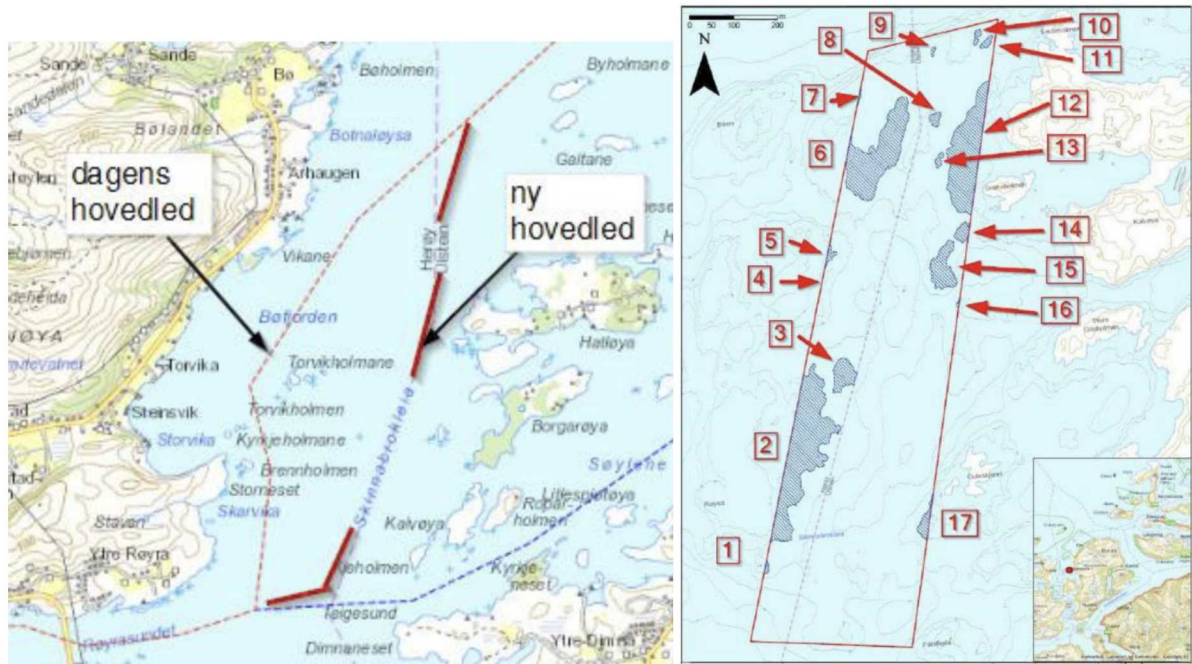
1.6 Tiltakets virkning på, og tilpasning til, omgivelser

Ved mudring- og sprengningsarbeider må det tas hensyn til stedlig skipstrafikk og signal/merking av leden. Installasjoner og/eller områder som er sensitive for sprengningsrystelser og ev. trykkbølger som forplanter seg gjennom vannet må også hensynstas. Eksempler på slike områder er gyteområder og oppdrettsanlegg.

2 Beskrivelse av tiltakene

2.1 Skinnabrokleia:

Planen skal legge til rette for omlegging av dagens hovedled til Skinnabrokleia. Det er registrert 17 områder med grunner som ønskes utdypet. Dybde -11,3 meter, Areal ca 360 daa. Planområdet vil ligge over kommunegrensa mellom Herøy og Ulstein. Vi planlegger å levere et plankart delt i to med lik planbeskrivelse og like bestemmelser til hver av kommunene.

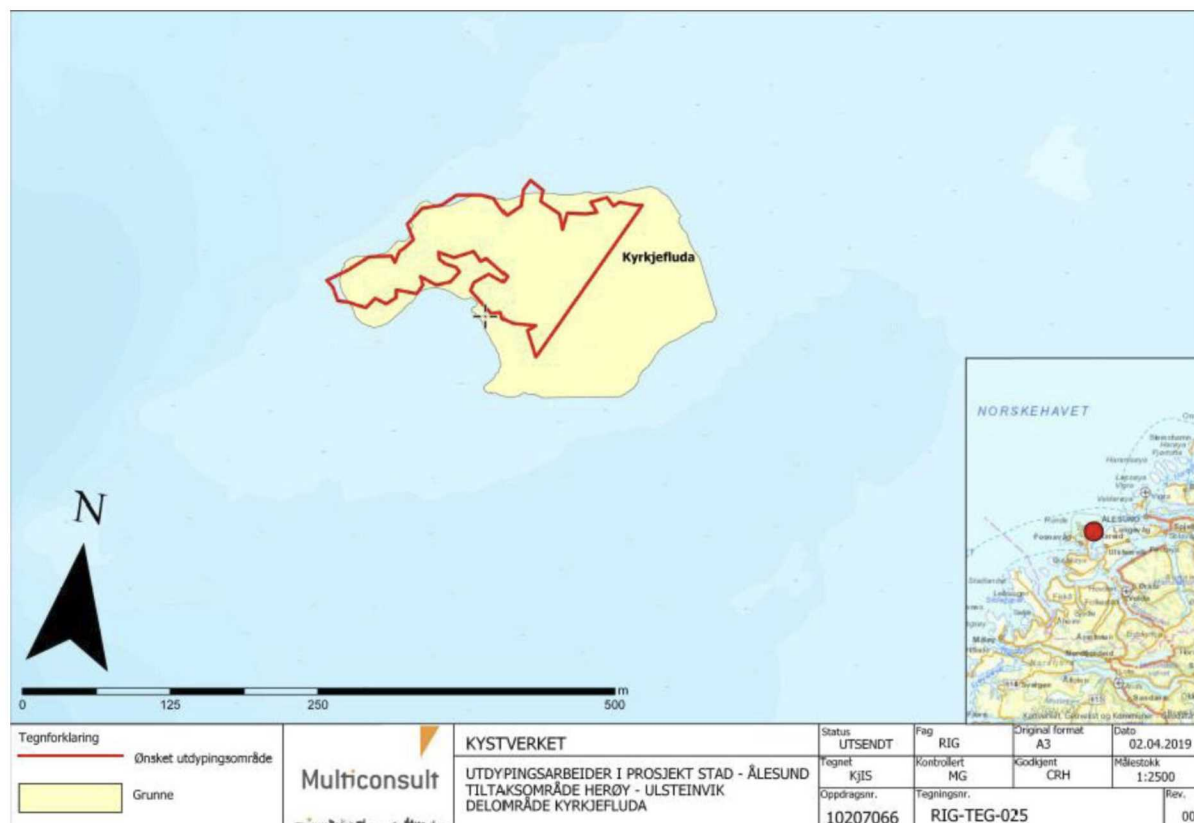
Figur 4. Endring av hovedfarled og grunner i Skinnabrokleia

2.2 Kyrkjefluda og Svædet:

Vi ønsker i utgangspunktet å regulere begge grunnene i samme planforslag. Et alternativ til planavgrensningen vist i 1.8 er å regulere to separate områder i samme planforslag, men med like bestemmelser og planbeskrivelse.

Figur 5. Grunner på Svædet

Figur 6. Grunner på Kyrkjefluda

2.3 Aktuelle arealformål for begge planene:

- Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (6001)
- Ferdsel (6100) VFE
- Farled (6200) VF
- Skipsled (6210)

2.4 Størrelse på tiltakene

	Dybde (m)	Regulert dybde (m)	Antall grunner	Areal (m ²)	Totalt Volum (m ³)	Rene løsmasser volum (m ³)	Fjell (m ³)	Ev forurensning
Skinna brokleia	-11,3		17	64000	157000	92000	65000	Ikke påvist
Kyrkjefluda	-11,3		1	27000	67000	2000	65000	Ikke forurenset
Svædet	-11,3		2	98000	65000	65000	0	Antatt ikke

2.5 Tiltakets virkning på, og tilpasning til, omgivelser

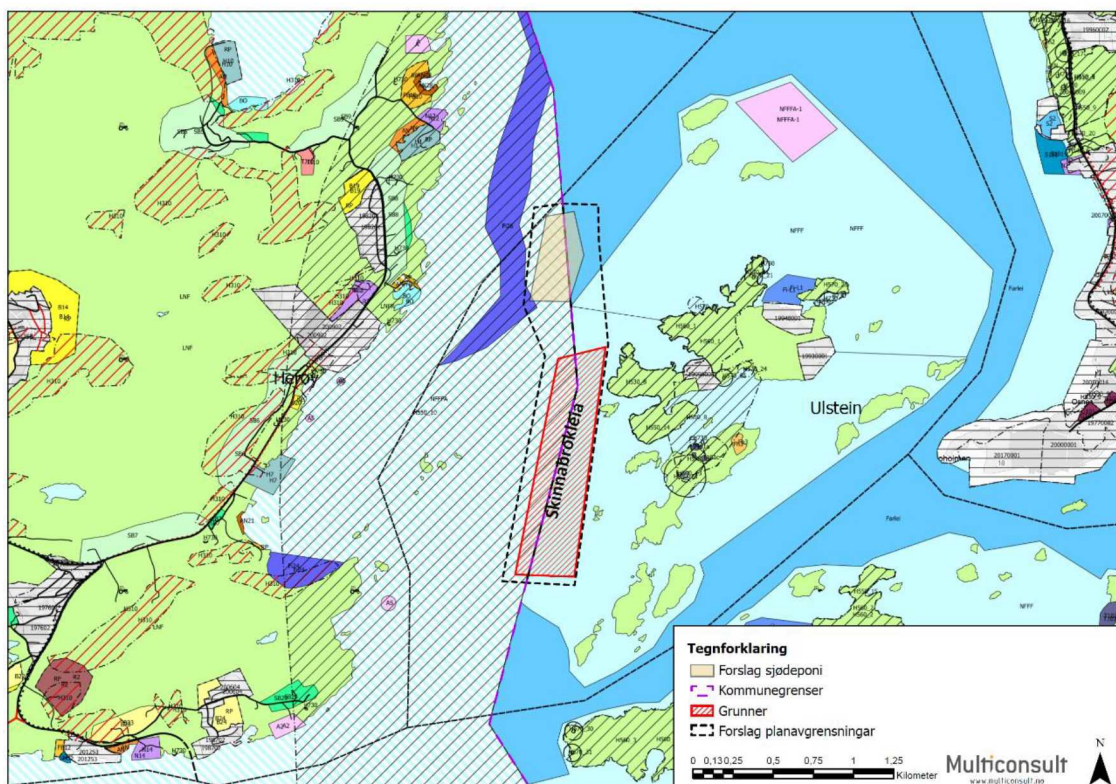
Bunnssubstratet på Svædet utgjør naturtype israndavsetninger både i utdypings og omkringliggendeområder. Naturmangfold i sjø vurderes samlet sett å være av 'Svært stor verdi'.

2.6 Virkninger utenfor planområdet

2.7 Forholdet til gjeldende planverk

Gjeldende overordnet plan i Herøy kommune er «Kommuneplan arealdel for Herøy kommune 2013-2025». Ikrafttredelsesdato 30.10.2014. Gjeldende overordnet plan i Ulstein kommune er «Kommuneplanen sin arealdel 2019-2031». Ikrafttredelsesdato 28.3.2019.

Skinnabrokleia:

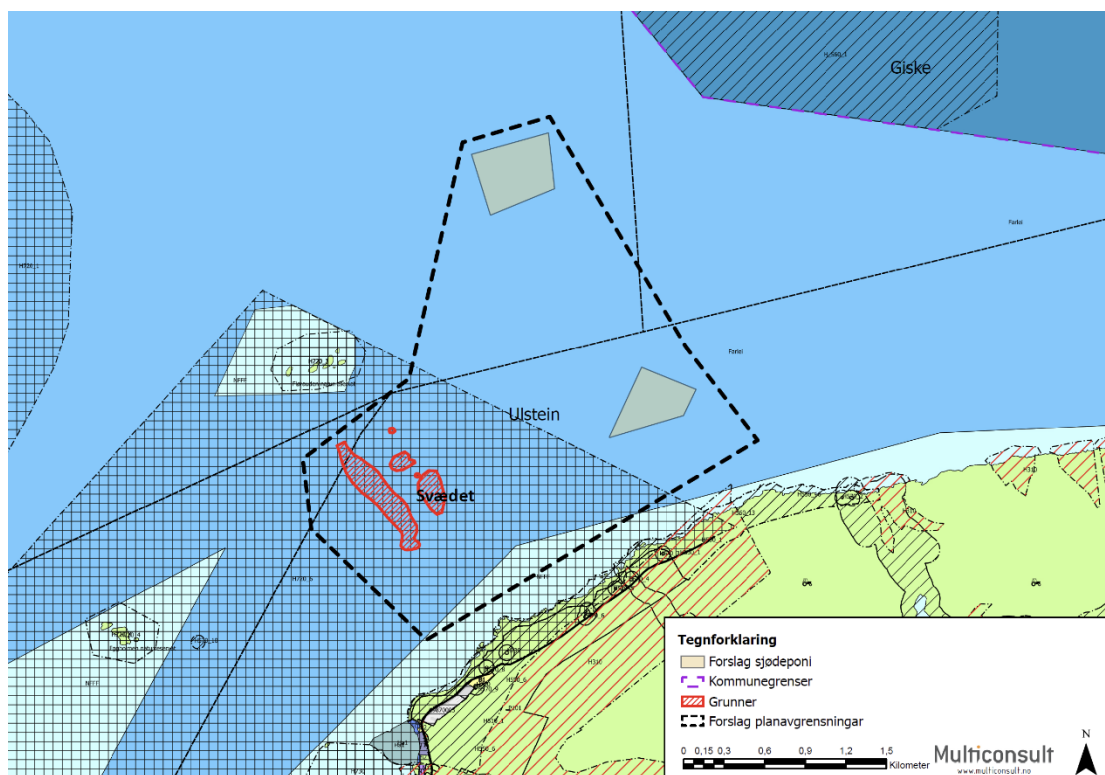
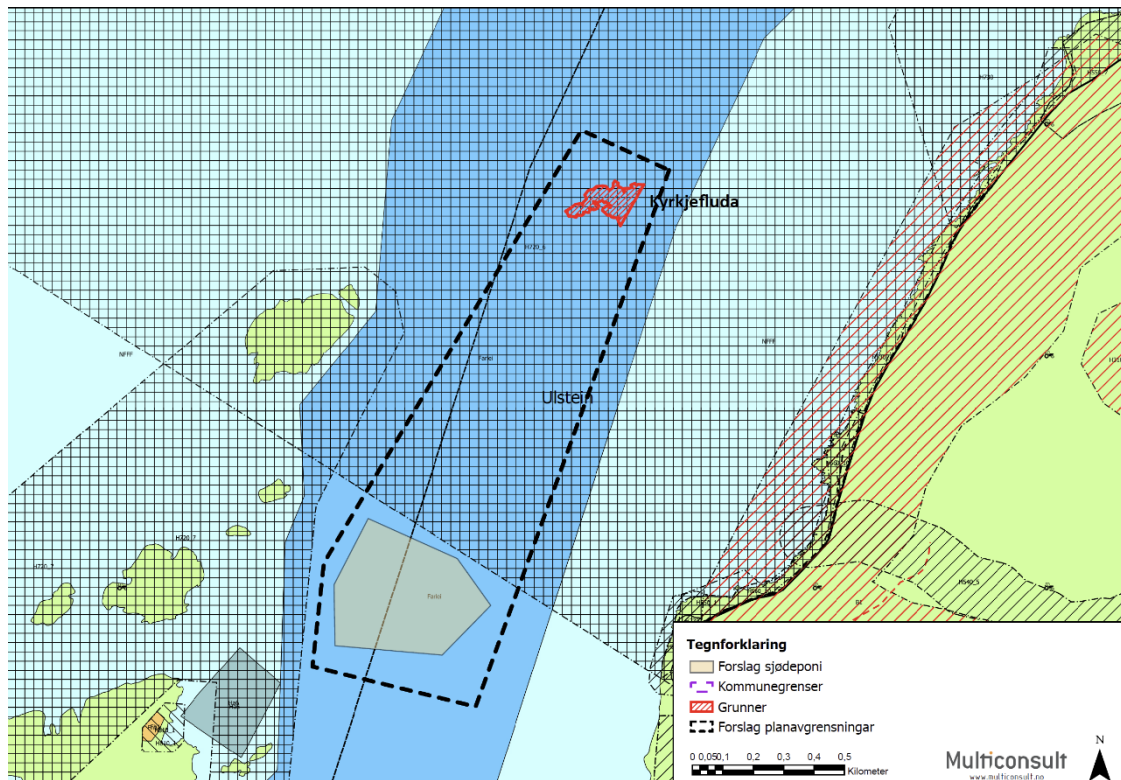

Figur 7. Planområde for Skinnabrokleia er markert med sortstiplet linje. Figuren viser utsnitt av gjeldende kommuneplan for Herøy og Ulstein kommune.

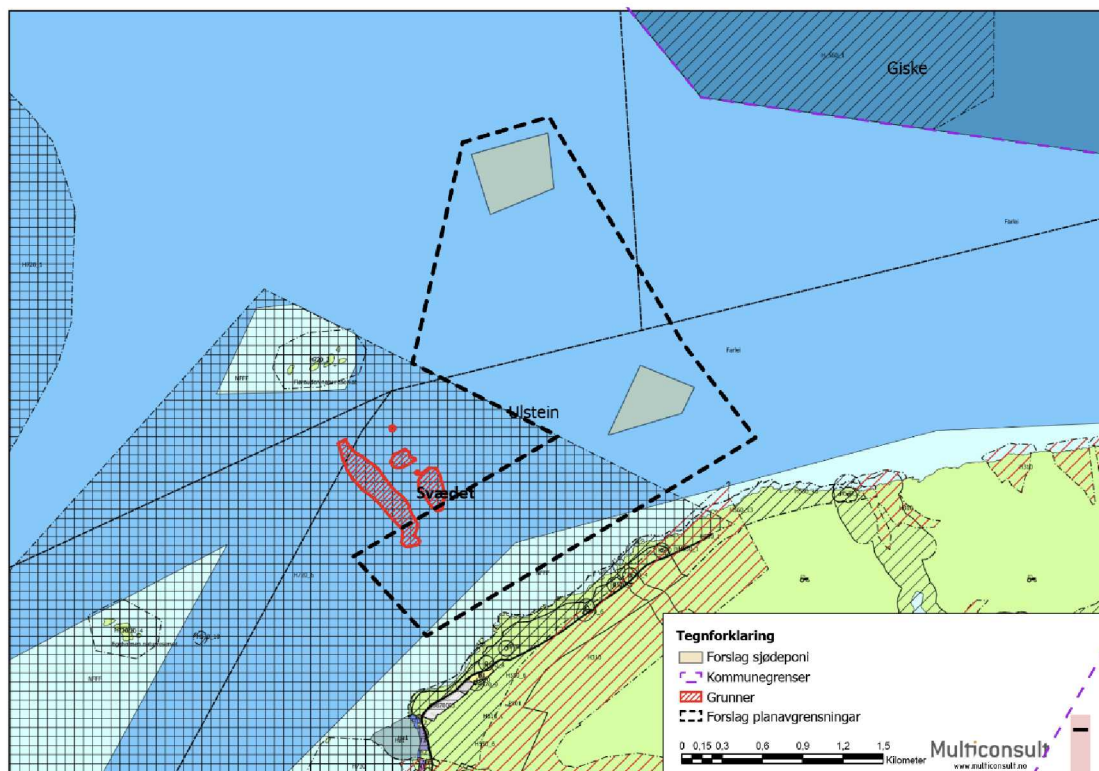
Skinnabrokleia vil ligge i et område mellom kommunene. I Ulstein vil planen ligge i arealformål «Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone». Planen vil ligge nær hensynsone H550-14, hensyn landskap og hensynsone H560-1 bevaring naturmiljø på Hatløya.

I Herøy vil planen ligge i arealformål «Kombinerte formål i sjø og vassdrag med eller uten tilhørende strandsone». Planområdet vil ligge innenfor hensynsone H550_10, hensyn landskap.

Kyrkjefluda og Svædet:

Figur 8 og 9. Planområde for Kyrkjefluda og Svædet er markert med sortstiplet linje. Figuren viser utsnitt av gjeldende kommuneplan for Ulstein kommune.

Figur 10. Alternativt planområde for Svædet er markert med sortstiplet linje. Figuren viser utsnitt av gjeldende kommuneplan for Ulstein kommune.

Planområdet vil ligge i arealformål «Farlei». Videre ligger planområdet og begge planlagte utdypinger i hensynsone H720_6, Flø dyrelivsfredning.

Det pågår planarbeid med en interkommunal sjøområdeplan for ytre Søre Sunnmøre. Den planen kan ha konsekvenser for begge planene.

2.8 Samfunnssikkerhet

Risiko og sårbarhet vil bli håndtert gjennom utarbeidelse av ROS-analyse for alle forhold som kan medføre slike konsekvenser. Forslag til tema i analysen (Suppleres i oppstartsmøte):

Naturgitte forhold

- Er det fare for utgliding av området (ustabile grunnforhold)?

Kraftforsyning

- Vil tiltaket endre (styrke/svekke) forsyningstryggleiken i området?

Samferdsel

- Er det transport av farleg gods til/gjennom området?

Miljø

- Vil plana/tiltaket bli ramma av, eller forårsake forureining i form av lyd, lukt eller støv?
- Vil plana/tiltaket bli ramma av, eller forårsake fare for akutt eller permanent forureining i området?
- Er området påverka/forureina frå tidlegare bruk

Verksemnds-risiko

- Ulykker knytt til gjennomføring og verksemd i anlegg

2.9 Medvirkningsprosess og varslingsparter

Medvirkning i plansaker følger plan- og bygningsloven, kapittel 5 om medvirkning i planleggingen. Det legges opp til en ordinær planprosess iht. prosessreglene i plan- og bygningsloven. Varsel om oppstart sendes til alle berørte grunneiere, lokale interesseorganisasjoner, samt berørte offentlige instanser etter liste som utarbeides i samråd med kommunene og Kystverket. Videre annonseres planoppstart i Sunnmørsposten. Varselet kunngjøres også på kystverkets og kommunenes hjemmeside. På hjemmesiden gjøres planinitiativet og referat fra oppstartsmøte tilgjengelig.

Følgende offentlige organer og andre interessenter anses som særlig relevante:

- Berørte grunneiere og private
- Herøy kommune
- Statsforvalteren i Møre og Romsdal
- Møre og Romsdal fylkeskommune
- Statkraft Energi AS
- Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
- Naturvernforbundet Møre og Romsdal
- Hatløya og Borgarøya Velforening
- Ulstein verft?
- Kleven verft?

Det søkes samarbeid med interessenter, berørte grunneiere, fagmyndigheter, samt andre fagkyndige ved behov. Innkomne innspill behandles som en del av planprosessen. Det bes om tilbakemelding fra kommunen på parter som skal varsles.

2.10 Utredningsbehov

1. Sjødeponi er ikke utredet for noen av alternativene. Dette innebærer tematiske utredninger for aktuelle lokaliteter for sjødeponi.
 - Grunnforhold
 - Naturmangfold
 - Miljøgeologi
 - Marin teknikk – strømningsvurderinger
2. Svædet alternativ B – her vurderes det tiltak i andre del-områder enn opprinnelig planlagt. Dette innebærer supplerende utførte undersøkelser innen temaene: grunnforhold, naturmangfold og miljøgeologi. Marin teknikk er i utgangspunktet vurdert som tilstrekkelig utredet.
3. Kyrkjafloedet og Svædet ligg innafor Flø fuglefredningsområde med tilgrensande dyrelivsfredning. Tiltaka planlegges innanfor det arealet som har status som dyrelivsfredning. Her er det i utgangspunktet ikkje strenge verneføresegner. Det er flere viktige fugleområder og naturreservat i nærheten og en samlet framstilling av dette kan være hensiktsmessig. Begge tiltaksområdene henger sammen. Vi foreslår at det gjennomføres en utredning/vurdering av konsekvenser for økologiske funksjoner for fuglelivet for både Skinnabrokleia og Kyrkjafloedet/Svædet.

2.11 Krav til konsekvensutredning

Formålet med konsekvensutredninger er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer og tiltak. Forslagsstilleren skal vurdere om tiltaket faller

inn under forskriften, og skal bekoste utredningene. Dette skal vurderes etter § 4 i plan- og bygningsloven og etter §§ 6 og 8 i forskrift om konsekvensutredning, jamfør også § 10.

§ 6 i forskrift om konsekvensutredning viser til planer og tiltak som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram/melding. Dette er lite aktuelt i de aktuelle reguleringsplanene. Det eneste er en vurdering av utvidelse av Skinnabrokleia. Skal-kravet til konsekvensutredning er tiltak i vedlegg 1 til forskriften, og det som er KU-pliktig er nyetablering av farleder. Vår vurdering er at utdyping av Skinnabrokleia ikke kan sees på som en ny-etablering av en farled. Leia er riktignok ikke avmerket som farled verken hos Kystverket sitt kartverk eller i kommuneplanens arealdel for de to kommunene, men leia er merket og i bruk av mindre båter i dag.

§8 i forskriften viser til at planer og tiltak som skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn. Begrepet "*vesentlige virkninger for miljø og samfunn*" omfatter blant annet tiltak i verneområder og tiltak som berører truede naturtyper og leveområder for truede arter (fugler). Hva som er vesentlige virkninger, er listet opp i § 10 i forskriften.

Skal-kravet er i begge planområde knytte til forslag om sjødeponi for masser over 50 000 kubikkmeter (vedlegg II, kapittel 11: bokstav k). Endringene i farleden er, som drøftet i avsnittet over, ikke tilstrekkelige for å utløse krav til konsekvensutredning. Omfanget av sjødeponi er større enn forskriftskravet på 50 000 kubikkmeter for både Skinnabrokleia og Kyrkjefludet/Svædet. Dette innebærer at begge tiltaka bør konsekvensutredes med tanke på naturmangfald med spesielt fokus på viktige naturtyper og fuglelivet. Det er og ei generell vurdering at ved tiltak innafor eit naturvernområde kan utarbeiding av ei konsekvensutredning for naturmangfald gi en ekstra trygghet både for plan- og miljømyndigheten.

Etter vår vurdering, er det ikke aktuelt med konsekvensutredning for andre tema.